

Amos 8:1-9:7: Het is over en uit

Zingen: Psalm 81:7,8,10 (LB); Psalm 9:8,9,12 (GK); Psalm 80:1,2,6 (LB)

Lezen: 1 Korintiërs 10:1-12

Amos 8:1-3 Het einde komt!

Nadat de priester van Bethel Amos het zwijgen wilde opleggen, kreeg Amos opnieuw een visioen. Evenals in het derde visioen krijgt hij ook nu te horen dat God zijn volk niet langer zal voorbijgaan (SV, WV), maar hen zal bezoeken met zijn rechtvaardig oordeel. Het verschil tussen het vierde en het derde visioen is dat God nu aangeeft dat het einde spoedig komt. Israël is er rijp voor.

Amos 8:4-8 Sociaal onrecht: vreselijk!

Kun je God dienen en tegelijk je naaste uitbuiten?

Dr. C. van der Waal zei eens in een preek over Zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus:

“In de tijd toen het gedicht **Op bergen en in dalen** ontstond, was er verschrikkelijk onrecht dat de hogere klasse tegenover de lagere klasse van het volk pleegde. De industriële revolutie eiste kort daarna duizenden kinderlevens. Ook op landbouwkundig gebied waren er ontzaglijke wantoestanden. Maar niemand voelde zich schuldig. Overal is God – dit lied lieten de filantropische heren als **opium voor het volk** zingen. Iedereen moest maar tevreden zijn. Het opperwezen ordent alles. Het zal goed zijn – God bestuurt.

Die liberale tendensen die uit die “alomtegenwoordigheidleer” ons tegemoet klinken, hebben de weigering om recht te doen aangemoedigd. Die armen moesten maar in de rij gaan staan bij het diaconiehuis om een enkele cent als vergoeding te ontvangen. ... Niemand **beefde** bij dit lied. De zelfverzekerdheid straalde van de gezichten van de regenten af.”¹

Dat **beven** vanwege het verschrikkelijke onrecht en de dreigende straf van God vinden we wel in Amos 8:4-8. Maar het zijn niet de mensen die beven, het is de aarde die beeft.

Amos 8:9-10 Nog erger dan het oordeel over Egypte

In Egypte doodde God de eerstgeborenen van de Egyptenaren, maar ging Hij de Israëlieten voorbij (Exodus 12:12-13). Maar nu zal God de Israëlieten niet voorbijgaan. De toekomst ziet er donker uit voor de Israëlieten. Hun rouw zal nog erger zijn dan destijds de rouw van de Egyptenaren. Die rouwden over de dood van de *eerst*geborenen. Maar Israël zal rouwen als over de dood van een *enig*geborene.

Amos 8:11-14 Radeloos en reddeloos

Israël verwierp het Woord van God en wilde Zijn profeet weggagen (Amos 7:10-17). Daarom komt er een tijd dat ze niets liever willen dan een Woord van God horen, maar daar niet in zullen slagen. Want God is dan niet langer de God die zijn hand naar zijn volk uitstrekt, maar de God die zijn volk ongenadig slaat.

“Ik vrees uw slaande hand” (Psalm 6:1 GK). Wie doet dat nog?

Amos 9:1-6 Vluchten kan niet meer

Overal is God. Hij is altijd bij mij. Dat kan een heel vertroostende gedachte zijn. Maar er zit ook een keerzijde aan. “Waar kan ik heen gaan zonder dat U het merkt? Waar kan ik heen vluchten zonder dat U het ziet?” (Ps. 139:7 BGT). Met die keerzijde krijgen de Israëlieten te maken: “Niemand die vlucht zal ontsnappen; niemand die ontsnapt zal ontkomen. Al kruipen ze de onderwereld in, Ik breng ze naar boven; al klimmen ze de hemel in, Ik haal ze naar beneden. Al verschuilen ze zich op de top van de Karmel, Ik zal ze weten te vinden en ze daar weghalen; al proberen ze zich voor Mij te verbergen op de bodem van de zee, Ik zal de slang daar bevelen om hen te bijten. Al worden ze door hun vijanden gevangengenomen en weggevoerd, dan nog geef Ik het zwaard bevel om hen te doden. Ik richt mijn ogen op hen ten kwade, niet ten goede.” (Amos 9:1-4 NBV).

¹ C. van der Waal, *Woord en lied en God is teenwoordig*. Twee preke: Kolossense 3:16 en Zondag 10, Pretoria – Geleen: Spes Bona, 2000, pp. 33-34.

Gods vriendelijk aangezicht uit de priesterzegen (Numeri 6:24-26) is hier ver weg. In Psalm 80 wordt de hoop uitgesproken dat God niet voor altijd vertoornd zou blijven: “toon uw lichtend gelaat en wij zijn gered” (NBV). In de tachtigjarige oorlog had men nog weet van Gods vertoornd aangezicht:

Here, kere van ons af
uw vertorend aangezicht,
en door dees verdiende straf
ons verblind verstand verlicht!
Dat uw vriendelijk gelaat
lichtend over ons mag staan,
en uw uitverkoren zaad
eens toch mag met vrede gaan.
(Gez. 418:1 LB)

Amos 9:7 Een parel in Gods hand?

God had Israël met sterke hand uit Egypte geleid. En Hij had gezegd: “Jullie hebben gezien hoe Ik ben opgetreden tegen Egypte, en hoe Ik je op adelaarsvleugels gedragen heb en je hier bij Mij heb gebracht. *Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met Mij houdt*, zul je een kostbaar bezit voor Mij zijn, *kostbaarder dan alle andere volken* – want de hele aarde behoort Mij toe. Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk.” (Exodus 19:4-6 NBV).

Israël was voor God een bijzonder en kostbaar bezit, maar daar was wel een voorwaarde aan verbonden: “*Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met Mij houdt*”. Als Israël dat niet doet, verschilt het weinig meer van andere volken die God heeft uitgeleid.

Laten we ons hierdoor waarschuwen? De apostel Paulus schreef: “Dit alles strekt ons tot voorbeeld: wij moeten niet uit zijn op het kwade, zoals zij. ... Laat daarom iedereen die denkt dat hij stevig overeind staat oppassen dat hij niet valt.” (1 Korintiërs 10:6, 12 NBV).

Albert Welleweerd, 2015